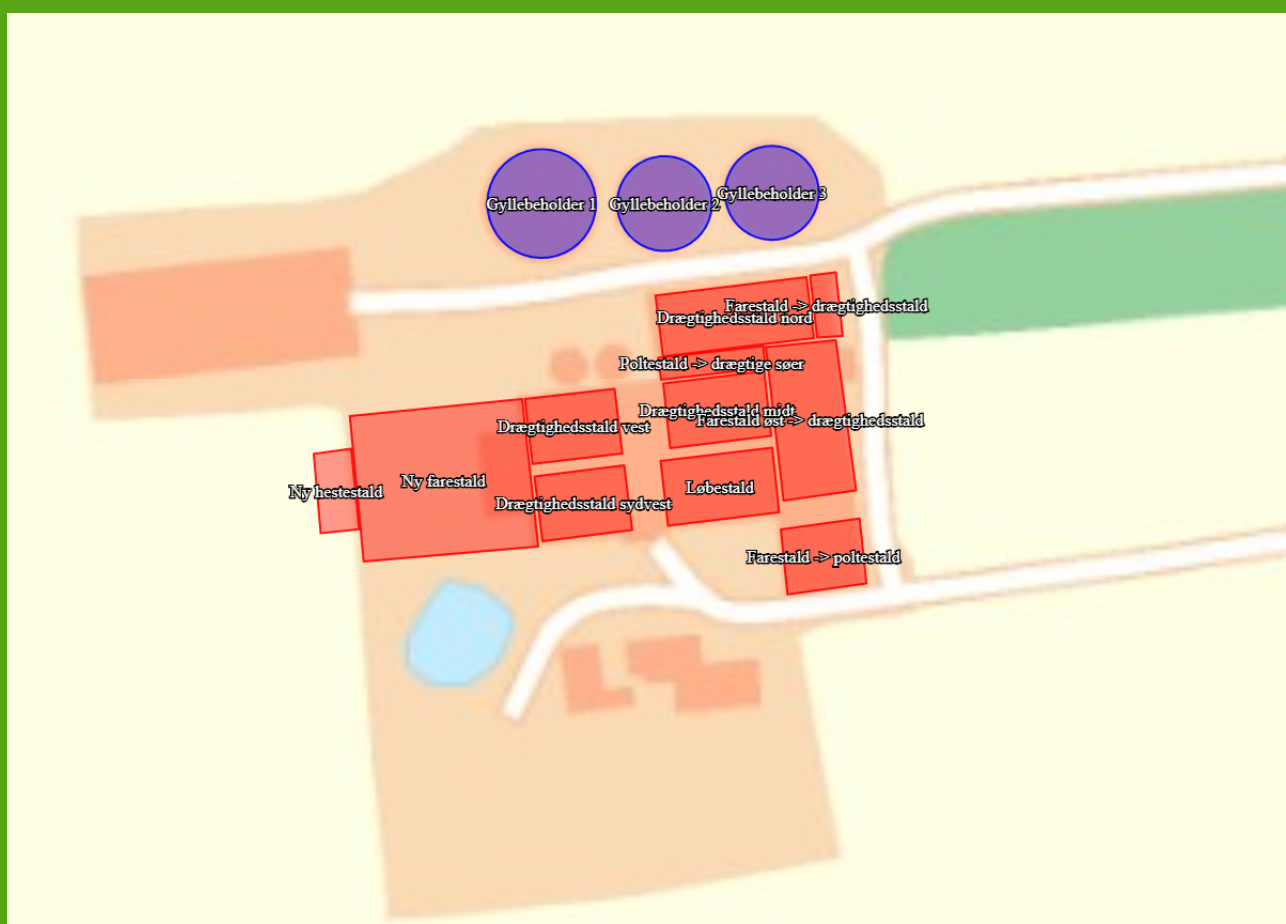

Tilladelse efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning
§ 16 b, stk. 1

Anvendelse af staldanlæg til svin samt etablering af ny sostald og
ny hestestald

Øster Nordlundevej 17, 4900 Nakskov

Lolland Kommune, Jernbanegade 7, 4930 Maribo

Sags nr. 365680

Meddelt den 11. december 2018

DATABLAD

Titel:

Tilladelse efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning § 16 b, stk. 1,
Anvendelse af staldanlæg til svin samt etablering af ny sostald og ny hestestald
Øster Nordlundevej 17, 4900 Nakskov

 Lovgivning:

- Lovbekendtgørelse nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.
- Bekendtgørelse nr. 1021 af 6. juli 2018 om godkendelse og tilladelse til husdyrbrug
- Bekendtgørelse nr. 838 af 22. juni 2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning m.v.

Dato for afgørelsen:

11. december 2018

Ansøger:

I/S Nordlundegård

CVR nr.:

26580676

CHR nr:

94863

Ejendom:

Øster Nordlundevej 17, 4900 Nakskov - 360-0002981

Matrikelnummer staldanlæg:

6 a Øster Nordlunde By, Halsted

Kontaktperson angående driften:

Arne Andersen

Ansøgers konsulent:

VKST – Heidi Ledskov

Godkendelses- og tilsynsmyndighed:

Lolland Kommune, Teknik- og Miljømyndighed, Jernbanegade 7, 4930 Maribo

Sagsbehandler:

Natur- og miljøsagsbehandler Catarina Jensen

Kvalitetssikring:

Fagkoordinator Dorthe Prip Lahrman og miljøsagsbehandler Martin Westen

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	1
Indholdsfortegnelse	2
1. Ansøgning, tilladelse og vilkår	4
1.1 Ansøgningen om miljøtilladelse	4
1.2 Samlet vurdering og afgørelse.....	4
1.3 Vilkår	4
1.4 Denne tilladelse	6
1.5 Offentlighed og klagevejledning	6
1.6 Meddelelsespligt ved ændringer, ejerforhold og uheld.....	9
1.7 Gyldighed og andre tilladelser eller godkendelser.....	9
1.8 Retsbeskyttelse	9
2. Beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte	11
2.1 Husdyrhold, stalde og produktionsareal.....	11
2.2 Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering	14
2.3 Ventilation	16
2.4 Energi- og vandforbrug.....	16
2.5 Ammoniak fra anlægget og BAT krav	17
2.6 Forebyggelse af uheld og beredskab ved uheld	19
3. Beliggenhed og de landskabelige værdier	21
3.1 Afstandskrav, bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.....	21
3.2 Planmæssige forhold og beplantning	23
4. Ammoniak og natur	26
4.1 Ammoniak fra anlægget	26
4.2 Ammoniakfølsomme lokaliteter	26
4.3 Ammoniak og særligt beskyttede dyre- og plantearter.....	28
4.4 Ammoniak og internationale naturbeskyttelsesområder	29
5. Jord, grundvand og overfladevand	31
5.1 Jord og grundvand	31
5.2 Overfladevand.....	31
6. Forurening fra anlægget	33
6.1 Lugt.....	33
6.2 Skadedyr.....	34
6.3 Affald.....	35
6.4 Støj og støv	36

6.5 Transport	37
6.6 Andre påvirkninger	38
7. Renere teknologi	39
7.1 Foranstaltninger ved ophør	39
7.2 Valg af bedst tilgængelige teknik (BAT)	39
8. Egenkontrol og dokumentation	42
9. Bilag	43
Bilag 1 Produktionsareal	44
Bilag 2 Situationsplan	49
Bilag 3 Beredskabsplan	50

1. ANSØGNING, TILLADELSE OG VILKÅR

I dette kapitel beskrives det ansøgte, og her er den samlede vurdering og afgørelse samt tilladelsens vilkår og beskrivelse af offentlighed samt juridiske forhold omkring tilladelsen.

1.1 ANSØGNINGEN OM MILJØTILLADELSE

Der er søgt om tilladelse til etablering af en ny farestald til søer, en ny hestestald samt fortsat brug af eksisterende stalde til svin – hovedsageligt til søer og polte - samt brug eksisterende gyllebeholdere. Der er ikke søgt om nye anlæg til opbevaring af husdyrgødning.

Der er søgt om anvendelse af et samlet produktionsareal på 2.503 m², hvoraf de 767 m² er nybyggeri. Gyllebeholderne har et samlet overfladeareal på i alt 813 m².

1.2 SAMLET VURDERING OG AFGØRELSE

Lolland Kommune meddeler hermed jf. husdyrbrugloven¹ § 16 b, stk. 1 tilladelse til det ansøgte på baggrund af ansøgers oplysninger og på betingelse af, at tilladelsens vilkår overholdes.

Det er Lolland Kommunes samlede vurdering jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² § 33, at det ansøgte kan gennemføres uden væsentlig virkning på miljøet i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

1.3 VILKÅR

1. De på kort 2.1.1 markerede stalde med et samlet produktionsareal på 2.503 m² må anvendes til hold af svin og heste jf. indretning og dyrehold, som det fremgår af tabel 2.1.2. og bilag 1.
2. I det samlede staldanlæg må der maksimalt være 750 stipladser til søer.
3. De på kort 2.1.1 viste gyllebeholdere jf. tabel 2.1.3 med et samlet areal på 813 m² må anvendes til opbevaring af gylle fra ejendommens svineproduktion.
4. Brydning af flydelag og omrøring af gylle i gyllebeholderne må tidligst ske 1 døgn før gylle flyttes fra beholderne.
5. Ventilationssystemet skal anvendes og vedligeholdes efter producentens anvisninger,

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr. 1021 af 6. juli 2018 om godkendelse og tilladelse til husdyrbrug

- samt efterses og renses mindst 1 gang årligt.
6. Nødventilation af samtlige stalde og sektioner skal kunne ske manuelt.
  7. I forbindelse med byggeri af den nye stald, må der ikke ske negativ påvirkning af vandhullet syd for den nye stald.
  8. Hovedparten af eksisterende beplantning skal bevares som levende hegn og som naturlig spredningskorridor – jf. luftfoto 3.2.2.
  9. Som supplement til eksisterende beplantning skal der etableres nyt levende hegn. Det levende hegn skal etableres som et 3-rækkers beplantningsbælte, med 1,5 meter mellem hver række og 1,25 meter mellem hver plante indtil beplantningsbæltet slutter tæt. Beplantningsbæltet skal bestå af en blanding af hjemmehørende lokalitetstilpassede træer og buske (jf. www.plantevalg.dk). Følgende egnskarakteristiske buske, alm. syren, kræge, mirabel og rød kornel, kan iblandes, men de må maksimalt udgøre 30 % af planterne – jf. luftfoto 3.2.2. Hegnet skal være etableret senest 3 måneder efter der er sat dyr i den nye stald.
  10. Eksisterende – og nyt levende hegn skal vedligeholdes, således at udseende og funktion bevares.
  11. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet.
  12. Øvrig bekæmpelse af skadedyr på ejendommen skal ske efter retningslinjer fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet.
  13. Store kadaver skal opbevares på fast plads under kadaverkappe, mens mindre kadaver skal opbevares i lukket container.
  14. Kadaverplads og -kappe samt container til kadaver skal renholdes, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.
  15. Driften af ejendommen må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
  16. Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal - undtagen opfølgende målinger - maksimalt ske 1 gang årligt.
  17. Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumenteres, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

18. Denne tilladelse skal være tilgængelig på ejendommen som et trykt eksemplar eller elektronisk.

19. Til dokumentation for rengøring og vedligeholdelse samt service af ventilationsanlægget skal der føres logbog jf. afsnit 2.3.

20. Til dokumentation for aflevering af affald, skal der foreligge kvitteringer for aflevering af affald, miljøfarligt affald og kadaver jf. afsnit 6.3.

1.4 DENNE TILLADELSE

Denne tilladelse er opbygget kapitler i henhold til de punkter, som Lolland Kommune skal vurdere og om nødvendigt stille vilkår til jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 33-35.

I hvert af kapitlerne 2 – 6 er ansøgers beskrivelse, Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering af forholdet samt evt. de nødvendige vilkår for den ansøgte drift.

I kapitel 7 er ansøgers redegørelse angående renere teknologi.

Kapitel 8 indeholder beskrivelse, vurdering samt vilkår om egenkontrol jf. vurderinger og vilkår i tidligere kapitler.

Sidst i tilladelsen findes de nødvendige bilag.

1.5 OFFENTLIGHED OG KLAGEVEJLEDNING

Høring ansøgning om miljøtilladelse

Jf. husdyrbrugloven § 55, stk. 2 er det Lolland Kommunes vurdering, at ansøgning om miljøtilladelse ikke skal offentliggøres jf. VVM reglerne.

Høring udkast til miljøtilladelse

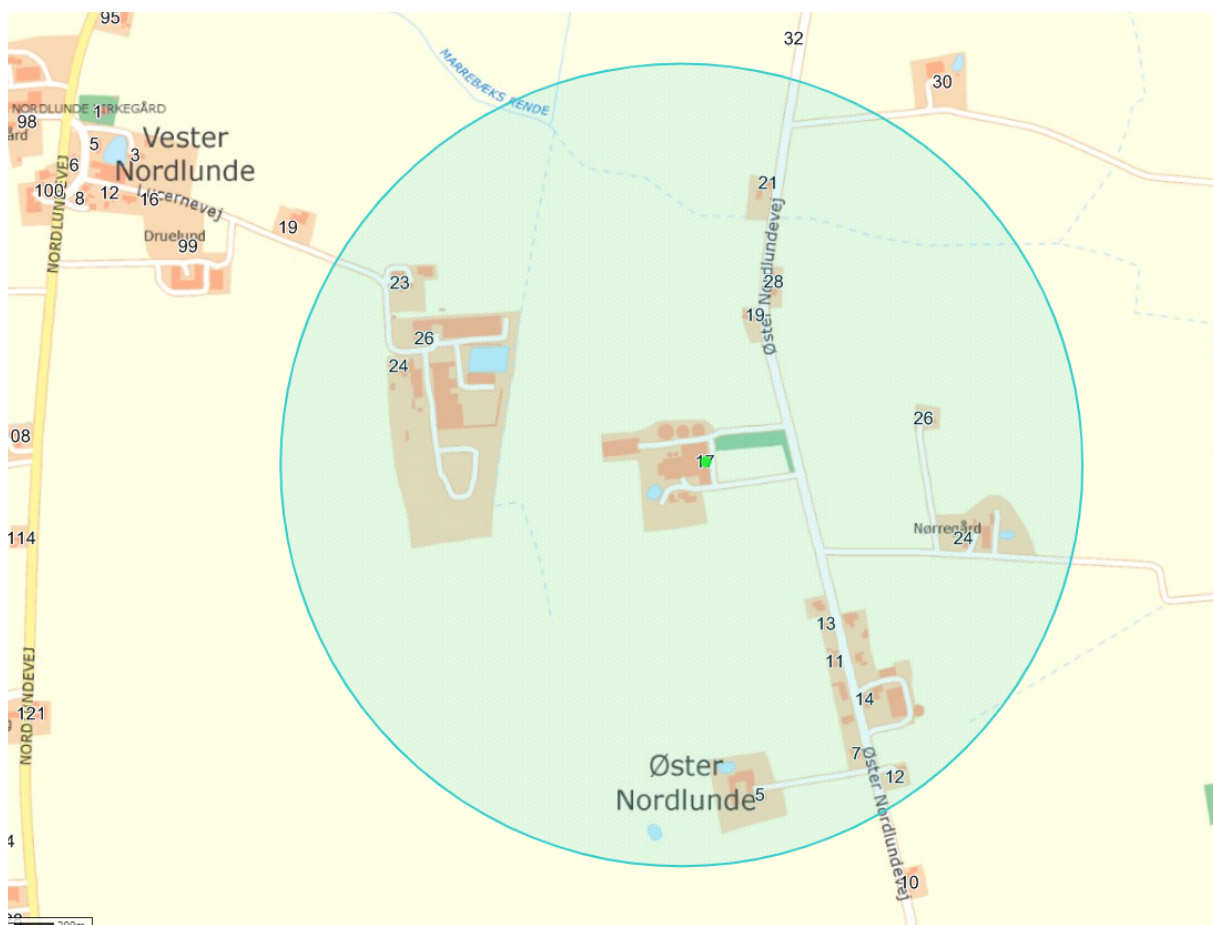
Udkast til denne miljøtilladelse blev den 23. november 2018 sendt i 2 ugers høring hos ansøger og dennes konsulent.

Ejer og lejer af ejendomme, som ligger indenfor den i ansøgningen beregnede konsekvenszone³, skal ligeledes høres i mindst 2 uger, inden den endelige afgørelse træffes.

Zonen er i ansøgningen beregnet til at være 537 m fra et i beregnet lugtcentrum.

---

³ "Konsekvensområde" er det område indenfor hvilket, at man periodevis kan udsættes for væsentlige gener i form af lugt fra staldanlæg på en given ejendom med husdyrproduktion. Området beregnes i det elektroniske ansøgningssystem sammen med beregning af lugt for enkelt bolig i landzone, samlet bebyggelse og byzone.

Kort 1.5.1 Naboer indenfor konsekvenszone angående lugt

Det vurderes, at der ikke er andre ejer og lejere af ejendommen, som berøres i et omfang, så de skal høres om udkast til tilladelse.

Der var i forbindelse med høringen følgende bemærkninger:

- Ansøger ønskede ændring i placering af nyt beplantningsbælte
- Øster Nordlundevej 19 klagede over, at der i forvejen er meget lugt, ammoniak, fluer og støj fra ejendommen.
- Øster Nordlundevej 15 klager over, at der fra den eksisterende drift er meget støj fra besætningen på ejendommen.

Bemærkningerne gav anledning til følgende ændringer af udkast til miljøtilladelse:

- Ændring af beplantningsbælte jf. forslag fra ansøger.

Angående bemærkningerne om lugt, ammoniak, fluer og støj fra ejendommen følges der op med varslede og uvarslede tilsyn på ejendommen, hvilket naboerne orienteres om.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet ifølge Husdyrbruglovens § 76, stk. 1. Klageberettigede er en række organisationer fastlagt i loven (se nedenfor), samt alle med en væsentlig individuel interesse i afgørelsen.

Klagen skal indsendes via Klageportalen, som findes på www.borger.dk eller på www.virk.dk. Fristen er 4 uger efter offentliggørelsen af afgørelsen den 12. december 2018. Klagen skal derfor være modtaget senest 9. januar 2019. Afgørelsen offentliggøres på Lolland Kommunes hjemmeside www.lolland.dk samt på Danmark Miljøportal www.dma.mst.dk.

Når klagen er indgivet via Klageportalen, vurderer Lolland Kommune, om klagen giver anledning til at ændre afgørelsen. Hvis Lolland Kommune fastholder afgørelsen, sender vi relevante oplysninger i sagen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Det er en forudsætning for at få behandlet klagen, at der indbetales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationers til Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Hvis klageren får helt eller delvist medhold, refunderer Miljø- og Fødevareklagenævnet gebyret.

Hvis du mener, du er berettiget til at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du kontakte Lolland Kommune. Om du fritages, er Miljø- og Fødevareklagenævnet afgørelse.

Lolland Kommune giver besked til den, som har fået denne afgørelse, om at den er blevet påklaget.

Ifølge Husdyrbrugloven § 81, stk. 1 har en klage over denne afgørelse ikke opsættende virkning, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

Ønskes afgørelsen afgjort ved domstolene, skal retssagen jf. Husdyrbrugloven § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Tilladelsen er fremsendt til følgende:

- I/S Nordlundegård
- VKST v/Heidi Ledskov – hsl@vkst.dk
- Styrelsen for patientsikkerhed – sjl@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening (DN) – dnlolland-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd – husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF) – natur@dof.dk, lolland@dof.dk
- Danmarks Sportsfisker Forbund – post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening – mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen – nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Friluftsrådet – fr@friluftstraadet.dk
- Friluftsrådet Storstrømmen – storstroem@friluftstraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening – perh@snm.ku.dk

1.6 MEDDELELSESPLOIGT VED ÆNDRINGER, EJERFORHOLD OG UHELD

Alle ændringer og udvidelse af driften og produktionen på ejendommen, der ligger ud over det, der er givet mulighed for med denne tilladelse, skal forelægges Lolland Kommune til vurdering af, om ændringen eller udvidelsen kræver tilladelse, godkendelse eller er anmeldelsespligtig.

Den driftsansvarlige skal desuden underrette Lolland Kommune, såfremt der sker ejerskifte eller udskiftning af den driftsansvarlige, eller hvis husdyrproduktionen hel - eller delvis ophører i en periode.

Lolland Kommune skal ligeledes underrettes, såfremt der er hændelser på ejendommen, som har væsentlig miljømæssig betydning.

1.7 GYLDIGHED OG ANDRE TILLADELSER ELLER GODKENDELSER

Der er ikke tidligere givet miljøtilladelse eller miljøgodkendelse til husdyrproduktion på ejendommen, da driften inden denne miljøtilladelse alene var anmeldelsespligtig efter reglerne gældende før 1. januar 2007.

Denne tilladelse skal være fuldt udnyttet senest 6 år efter den er meddelt – ellers bortfalder dele af tilladelsen jf. reglerne i husdyrbrugloven.

Hvis tilladelsen efterfølgende ikke udnyttes fuldt ud i 3 på hinanden følgende år, bortfalder dele af tilladelsen jf. reglerne i husdyrbrugloven.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i lovgivningen, selvom disse regler kan være skærpede i forhold til denne tilladelse.

Lolland Kommune gør desuden opmærksom på, at det er ansøgers eget ansvar at indhente evt. andre relevante tilladelser, godkendelser eller dispensationer efter anden lovgivning. Herunder byggetilladelse.

Det er desuden ansøgers eget ansvar at kontakte det relevante vandværk, der forsyner ejendommen med drikkevand, angående muligheden for øget levering af vand til bedriften.

1.8 RETSBESKYTTELSE

Med denne tilladelse følger 8 års retsbeskyttelse. Retsbeskyttelsen udløber derfor i 2026 på samme dato, som denne tilladelse er givet.

Lolland Kommune kan dog i særlige tilfælde jf. Husdyrbrugloven § 40, stk. 2 meddele forbud eller påbud før de 8 år er forløbet.

Lolland Kommune den 11. december 2018

Catarina Jensen
Natur- og miljøsagsbehandler

2. BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

I dette kapitel beskrives stalde og dyrehold, husdyrgødning samt andre drifts forhold af miljømæssig betydning.

2.1 HUSDYRHOLD, STALDE OG PRODUKTIONSAREAL

Ansøgers oplysninger

I/S Nordlundegård ønsker at optimere driften i den eksisterende sobesætning på ejendommen Øster Nordlundvej 17, 4900 Nakskov, for derved at forbedre økonomien i bedriften.

Ejendommen har en tilladt produktion (anmeldt inden 1/1 2007) på 540 søer med smågrise til 7,3 kg. De ønskes at producere dels i eksisterende stalde, dels i en nybygget farestald. Derudover ønskes et mindre hestehold i en nybygget hestestald.

Der vil blive opført nybyggeri i form af en ny farestald i forbindelse med ændringen samt en ny hestestald.

Alle stalde er indrettet med delvist spaltegulv. Den ene stald er angivet som "flex-gruppe – Alle svin", så der frit kan skiftes mellem søer, smågrise og slagtesvin i denne stald.

Hestestalden indrettes med dybstrøelse.

I tilknytning til staldene er der 3 gyllebeholdere samt 2 siloer udendørs.

Der henvises i øvrigt til situationsplanen.

Kort 2.1.1 Kort fra den elektroniske ansøgning

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Drægtighedsstald nord	263	Mekanisk ventilation	6 m	(#44799) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	239
Drægtighedsstald midt	232	Mekanisk ventilation	6 m	(#44800) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	225
Drægtighedsstald vest	206	Mekanisk ventilation	6 m	(#44801) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	145
Drægtighedsstald sydvest	206	Mekanisk ventilation	6 m	(#44802) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	177
Løbestald	256	Mekanisk ventilation	6 m	(#44798) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	215
Farestald -> poltestald	160	Mekanisk ventilation	6 m	(#44790) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	146
Poltestald -> drægtige søer	94	Mekanisk ventilation	6 m	(#44794) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	78
Farestald øst -> drægtighedsstald	472	Mekanisk ventilation	6 m	(#44796) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0	431
Farestald -> drægtighedsstald	88	Mekanisk ventilation	6 m	(#44797) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	80
Ny farestald	898	Mekanisk ventilation	6 m	(#44795) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	662
Ny hestestald	108	Naturlig ventilation	3 m	(#97822) Heste. Dybstrøelse	0	105
Sum						2503

Skema 2.1.2 Ansøgt drift fra den elektroniske ansøgning

Nudrift						
Drægtighedsstald nord	263	Mekanisk ventilation	6 m	(#46744) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	239
Drægtighedsstald midt	232	Mekanisk ventilation	6 m	(#46746) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	225
Drægtighedsstald vest	206	Mekanisk ventilation	6 m	(#56992) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	145
Drægtighedsstald sydvest	206	Mekanisk ventilation	6 m	(#56994) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	177
Løbestald	256	Mekanisk ventilation	6 m	(#57034) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	215

Side 3 af 26

Skemanummer: 203262

Versionsnummer: 2

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Farestald -> poltestald	160	Mekanisk ventilation	6 m	(#57037) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	146
Poltestald -> drægtige søer	94	Mekanisk ventilation	6 m	(#57039) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	78
Farestald øst -> drægtighedsstald	472	Mekanisk ventilation	6 m	(#57041) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	431
Farestald -> drægtighedsstald	88	Mekanisk ventilation	6 m	(#57043) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	80
Sum						1736

Skema 2.1.3 Nu-drift drift fra den elektroniske ansøgning

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder 1	Flydende				324
Gyllebeholder 2	Flydende				247
Gyllebeholder 3	Flydende				242

Skema 2.1.3 Ansøgt opbevaringsanlæg fra den elektroniske ansøgning.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

I forhold til nu-drift og driften for 8 år siden (8 årsdrift) etableres der en ny farestald og en ny hestestald (de 2 nederste stalde i ovenstående skema 2.1.2). Desuden sker der mindre ændringer af holdet af svin i de eksisterende stalde – se skema 2.1.2 og skema 2.1.3.

Angående staldanlæg er nudrift og 8 års drift det samme, da der på ejendommen ikke er sket ændringer af miljømæssig betydning de seneste 8 år

Angående opbevaringsanlæg til husdyrgødning er ansøgt drift, nu-drift og driften for 8 år siden (8 års drift) det samme – se skema 2.1.4.

Lolland Kommune skal alene give tilladelse til det den ansøgte type dyr i de ansøgte stalde.

Kort med opgørelse af produktionsareal fra ansøger fremgår af bilag 1.

Der er søgt om miljøtilladelse i henhold til husdyrbrugloven § 16 b, stk. 1. Det betyder, at der maksimalt må være 750 stipladser til søer i det samlede staldanlæg, hvilket der stilles vilkår om.

Vilkår

- De på kort 2.1.1 markerede stalde med et samlet produktionsareal på 2.503 m² må anvendes til hold af svin og heste jf. indretning og dyrehold, som det fremgår af tabel 2.1.2. og bilag 1.
- I det samlede staldanlæg må der maksimalt være 750 stipladser til søer.
- De på kort 2.1.1 viste gyllebeholdere jf. tabel 2.1.3 med et samlet areal på 813 m² må anvendes til opbevaring af gylle fra ejendommens svineproduktion.

2.2 HUSDYRGØDNING PRODUKTION, OPBEVARING OG HÅNDTERING

Ansøgers oplysninger

Der er i tilknytning til driftsbygningerne 3 eksisterende gyllebeholdere. 1 stk. på 1.500 m³ og 2 stk. på 1.000 m³. De er opført i grå betonelementer og ligger ca. 2-2,5 m over terræn.

Oversigt over husdyrbrugets opbevaringsanlæg:

Beholder	Type	Overdækning	Kapacitet, m ³
Gyllebeholder	Betonbeholder	Flydelag	1.500
Gyllebeholder	Betonbeholder	Flydelag	1.000
Gyllebeholder	Betonbeholder	Flydelag	1.000

Gyllekanaler + forbeholder	Beton	-	(520)
Samlet kapacitet			4.020

Søerne producerer (i farestald: $540 \times 1,68 \text{ t/ dyr} = 907 \text{ t}$ gylle og løbe-/drægtighedsstald: $540 \times 4,67 \text{ t/ dyr} = 2.522 \text{ t}$) = 3.429 t . og poltene producerer ($250 \text{ dyr} \times 0,53 \text{ t/ dyr}$) = $132,5 \text{ t}$. Det svarer til en samlet årsproduktion på 3.561 t . eller 297 t/ mdr. og betyder at der på ejendommen er ca. $13,5 \text{ mdr.}$ kapacitet.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Som udgangspunkt finder Lolland Kommune gældende lovgivning om opbevaring og håndtering af gylle for tilstrækkelig.

Alle 3 gyllebeholdere ligger mindre end 100 m fra et vandhul, der ligger få meter syd for det nye staldanlæg. Alle 3 gyllebeholdere er derfor udstyret med beholderalarmer og skal kontrolleres mindst hvert 5. år. De seneste kontroller af alle 3 gyllebeholdere har fundet sted i november 2017.

Lolland Kommune giver ikke tilladelse til et specifikt antal dyr i staldene, men Lolland Kommune skal alligevel forholde sig til, om der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af den på ejendommen producerede husdyrgødning.

Ansøger har ikke oplyst antal søer og antal producerede polte i ansøg drift. De 540 søer, som indgår i ansøgers beregning, er den maksimale sobesætning på ejendommen inden udvidelsen.

Laves der en beregning af gylleproduktionen fra 750 søer, der er det maksimale antal søer på ejendommen, og 375 polte (normal polteproduktion til 750 søer) giver det en årlig produktion på 4.506 m^3 gylle. Det giver en kapacitet til opbevaring af gylle på mere end 10 måneder, hvilket Lolland Kommune finder for tilstrækkeligt.

Gyllebeholdere indgår ikke i lugtberegningen af den ansøgte produktion, da korrekt opbevaring af gylle ikke vil give anledning til lugt. Lugt fra gyllebeholderne vil hovedsagelig ske i forbindelse med omrøring af gyllen inden udbringning, idet flydelagene på gyllebeholderne brydes.

Lolland Kommune vil derfor stille vilkår om, at brydning af flydelag og omrøring af gylle i gyllebeholderne tidligst må ske 1 døgn inden gylle flyttes fra beholderne.

Vilkår

- Brydning af flydelag og omrøring af gylle i gyllebeholderne må tidligst ske 1 døgn før gylle flyttes fra beholderne.

2.3 VENTILATION

I den elektroniske ansøgning er det oplyst, at alle svinestalde er med mekanisk ventilation med 6 m kildehøjde, og at hestestalden er med naturlig ventilation.

Ansøger oplyser, at alle ventilatorer efterses og renses efter behov og mindst 1 gang årligt

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der stilles et vilkår om, vedligeholdelse og rengøring af ventilationssystemet, samt vilkår om, at der skal kunne ske manuelt nødventilation i alle svinestalde.

Vilkår om logbog og egenkontrol fremgår af kapitel 8.

Vilkår

- Ventilationssystemet skal anvendes og vedligeholdes efter producentens anvisninger, samt efterses og renses mindst 1 gang årligt.
- Nødventilation af samtlige stalde og sektioner skal kunne ske manuelt.

2.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Ansøgers oplysninger

Ejendommen er gennemgået af en energikonsulent i 2016, og der er således i videst muligt omfang optimeret på at reducere energiforbruget. Med den ansøgte ændring vurderes energiforbruget fortsat at være på nu: ca. 135.000 kWh/år.

Behovet for drikkevand på ejendommen med den ønskede ændring forventes at blive på 3.200 m³/år.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at den økonomiske besparelse, der vil være ved at være opmærksom på energi- og vandforbrug, vil være tilstrækkelig til at forbruget på ejendommen ikke er større end nødvendigt.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at det forøgede vandforbrug vil være ca. 700 m³ beregnet ud fra udvidelsen af staldanlægget.

Der stilles ingen vilkår i relation til energi- og vandforbrug.

2.5 AMMONIAK FRA ANLÆGGET OG BAT KRAV

Ansøgers oplysninger

I ansøgningsystemet regnes der på forøgelse af ammoniakfordampning over en 8 års periode.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2909	325	3234
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2955	325	3280
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-46
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Tabel 2.5.1 Beregning af BAT niveau i den elektroniske ansøgning

Ammoniakfordampningen og BAT-emissionskrav udregnes i det digitale ansøgningsssystem, hvor i det ses, at BAT-kravet er overskredet med 46 kg N/år. Dette vurderes dog som en ubetydelig overskridelse, da det drejer sig om mindre end 100 kg N/år, svarende til 1,6 % af den samlede ammoniakfordampning fra anlægget. Det vil i øvrigt være uproportionalt at reducere ammoniakfordampningen yderligere.

Mulige teknologier til reduktion af ammoniakfordampningen er gyllekøling, overdækning af gyllebeholdere og forsuring af gyllen i staldene.

Beregninger viser, at overdækning af den største af gyllebeholderne vil kunne reducere fordampningen med 65 kg.

Det vurderes dog, at proportionalitetsberegningen i forhold til BAT skal tage udgangspunkt i de manglende 46 kg, hvilket svarer til at der er 4.600 kr. til rådighed til at installere en ammoniakreducerende teknologi.

Gyllekøling:

Etablering af gyllekøling i den nye stald forventes at ville koste mindst 125.000 kr. Hertil kommer udgifter til drift og vedligeholdelse af anlægget, hvilket samlet set gør gyllekøling uproportionalt ift. beløbet på 4.600 kr., selv hvis afskrivningstiden sættes til 20 år. I de eksisterende stalde vil det være både dyrt og besværligt at etablere, så dette vil i endnu højere grad være uproportionalt.

Overdækning af gyllebeholdere:

Etablering af teltoverdækning på den største gyllebeholder vil med etablering, låneomkostninger samt vedligeholdelse årligt over en 10 årig periode formentlig koste ca. 24.530 kr. Teltoverdækningen forventes at holde i ca. 10 år.

Besparselsen ved teltoverdækning forventes årligt at være ca. 6.580 kr.

Det giver en reel årlig udgift til teltoverdækning af den største gyllebeholder på 17.950 kr. her-

til er øget arbejde med omrøring og udkørsel.

Forsuring af gylle i stalde:

Forsuring af gyllen i en eller flere stalde forventes at ville koste mere end 1.000.000 kr., svarende til over 100.000 kr. pr. år. Dette beløb er også væsentligt større end det proportionale beløb på 4.600 kr., hvorfor denne teknologi heller ikke kan betegnes som BAT.

Samlet set vurderes det, at der ikke vil være teknologier, der er økonomisk proportionale, hvorfor BAT kravet samlet set må vurderes at være opfyldt.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Da der fra den ansøgte drift fra stald og gyllebeholdere er en ammoniakemission på mere end 750 kg ammoniak pr. år, skal den ansøgte drift som udgangspunkt overholde krav om renere teknologi (BAT⁴) angående ammoniak udregnet efter Miljøstyrelsens retningslinier beregnet i den elektroniske ansøgning.

Som det fremgår af skema 2.5.1 fra den elektroniske ansøgning er kravet ikke efterkommet, da der årligt er en overskridelse på 46 kg ammoniak.

Ansøger argumenterer for, at det er uproportionalt at nedbringe ammoniakemissionen til den beregnede BAT værdi.

Lolland Kommune er enig i, at mulige teknologier til at nedbringe ammoniakemissionen fra eksisterende - og nye stalde m.v. er gyllekøling, overdækning af gyllebeholdere samt gylleforsuring.

Ansøger tager udgangspunkt i vejledning fra Miljøstyrelsen fra før den 1. august 2017, hvor det blev betragtet som uproportionelt, hvis reduktion af ammoniakemissionen fra staldanlæg m.v. koster mere end 100 kr. pr. kg ammoniak pr. år.

Efter den 1. august 2017 fremgår det af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 25, stk. 1, at det beregnede BAT ammoniak emissionens krav skal overholdes ved ansøgning om miljøtilladelse eller – godkendelse, når den samlede ammoniakemission fra anlægget er på mere end 750 kg ammoniak pr. år.

Det fremgår dog også, at samme bekendtgørelse § 25, stk. 5, at Lolland Kommune kan fravige kravet, hvis ansøger godtgør, at kravet konkret ikke vil være proportionalt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Af Miljøstyrelsens vejledning fremgår det ikke mere, at proportionalitetsvurderingen af ammoniakemission fra stalde m.v. skal tage udgangspunkt i 100 kr. pr. kg ammoniak pr. år.

Lolland Kommune finder ansøgers beregning af omkostningerne til gyllekøling, overdækning af gyllebeholder samt gylleforsuring for retvisende.

Angående overdækning af gyllebeholder har ansøger fremsendt beregning af de anslåede udgifter og indtægter. Indtægt for øget gødningsværdi af gyllen er dog ikke medregnet, men forventes ikke at ændre resultatet betydeligt.

Samlet set finder Lolland Kommune det uproportionelt at nedbringe den samlede ammoniakemission fra stalde m.v. med mindst 46 kg, således at den beregnede BAT ammoniakværdi overholdes.

Der stilles ingen vilkår.

2.6 FOREBYGGELSE AF UHELD OG BEREDSKAB VED UHELD

Ansøgers oplysninger

Beskrivelse af risici

- Uheld med gylleudslip
- Der vil kunne forekomme strømsvigt i staldanlægget
- Der vil kunne forekomme fejl i foderblandingerne
- Uheld med olie

Beskrivelse af mulige uheld

- Lækage på pumperør
- Strømsvigt slukker ventilation

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

- Ved et gylleudslip kan der ske forurening til vandmiljøet.
- Ved et strømsvigt vil den mekaniske ventilation slukkes. Umiddelbart kan det give øget lugt og ammoniakfordampning fra staldene.
- Fejl i foderblandinger vil kunne give overdoseringer af næringsstoffer til gene for både dyr og miljø.
- Uheld med olie og kemikalier vil kunne forurene miljøet.

Beskrivelse af risikominimering

- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- Gyllebeholderne tømmes ca. 1 gang årligt og tjekkes for revner mv.
- Der udføres 5 års gyllebeholderkontrol.
- Ved strømsvigt er der automatisk opkald til flere mobiltelefoner.
- Olietanken er godkendt og kontrolleres jævnligt.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, og denne skal følges.
- Ved uheld med gylle eller olie-/kemikalier kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydnings-/forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord el. lign.).
- Alle medarbejdere er udstyret med en mobiltelefon, ved et evt. uheld der kan have miljømæssige konsekvenser kontaktes kommunens miljøvagt, eller der ringes 112.

Beskrivelse af egenkontrol

Forslag til egenkontrol- følgende punkter anført til egenkontrollen på husdyrbruget.

- Eventuelle produktionsrapporter (P-kontrol) gemmes i 5 år.

- Eventuelle opgørelser over foderforbrug (E-kontrol) gemmes i 5 år.
- Dyrlægerapporter opbevares i elektronisk til stalden og gemmes 5 år.
- Registrering af udbringning af husdyrgødning mv. på grundlag af lovgivning omkring planteproduktion gemmes i 5 år.
- Der føres jævnligt tilsyn med diverse funktioner af stald, ventilationsanlæg samt med foderanlæg og -stationer.
- Gyllebeholdere og rør efterses jævnligt, og vil som minimum blive kontrolleret i forbindelse med beholderkontrollen hvert 10. år.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Da der ikke er tale om et IE-husdyrbrug, er der jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke krav om, at der skal foreligge en beredskabsplan for driften på ejendommen.

Lolland Kommune vil dog opfordre til, at der foreligger sådan en plan, samt at den holdes opdateret, samt er kendt og tilgængelig.

Den fremsendte beredskabsplan fremgår af bilag 3.

Der stilles ikke vilkår angående forebyggelse af uheld og beredskab ved uheld, da der ikke er tale om et IE-husdyrbrug.

3. BELIGGENHED OG DE LANDSKABELIGE VÆRDIER

I dette kapitel beskrives anlægget i forhold til diverse afstandskrav, samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv. Desuden beskrives husdyrbrugets placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier samt beplantning.

3.1 AFSTANDSKRAV, BYGGE- OG BESKYTTELSES LINJER, FREDNINGER M.V.

Det skal vurderes, om placering af staldanlægget og anlæg til husdyrgødning overholder de i lovgivningen fastsatte afstandskrav⁴, samt om placeringen er i strid med bygge- og beskyttelseslinier samt fredninger.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Afstandskrav til vandhul på 10 meter syd for den ansøgte nye stald overholdes ikke. Jf. husdyrbrugloven § 8, stk. 1, pkt. 3) er kravet 15 m, men der bliver reelt kun ca. 5 m.

Jf. samme lov § 9, stk. 3 kan Lolland Kommune efter en nærmere vurdering dispensere for afstandskravet, såfremt overholdelsen af afstandskravet ikke er mulig.

Der er tidligere givet byggetilladelse til etablering af den nuværende staldbygning mindre end 10 m fra vandhullet. Den ansøgte staldbygning vil være en naturlig forlængelse af denne stald. Af pladmæssige og logistiske grunde er det vanskeligt at placere den nye stald andre steder på ejendommen.

Ved tilsyn på ejendommen inden ansøgning om miljøtilladelse kunne det konstateres, at vandhullet er stærkt eutroficeret – sandsynligvis pga. nærheden af staldventilationer samt hold af ænder.

Kort 3.1.1 Den nye stald og søen

⁴ Afstandskrav i husdyrbrugloven – lovbekendtgørelse nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. - §§ 6-8.

Foto 3.1.2 Vandhullet set fra øst
April 2018

Foto 3.1.3 Vandhullet set fra nord
April 2018

Lolland Kommune giver dispensation til, at den nye stald etableres mindre end 15 m fra vandhullet syd for stalden.

Det skal dog sikres, at vandhullet ikke påvirkes negativt under byggeriet af den nye stald, hvilket der stilles vilkår om.

I henhold til husdyrbrugloven⁵ § 9, stk. 3 giver Lolland Kommune hermed dispensation for overholdelse af afstandskrav i samme lovs § 8, stk. 1, pkt. 3, til at der bliver mindre end 15 m mellem den ansøgte stald og vandhul syd for ejendommen.

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Øvrige afstandskrav overholdes.

Det samme gælder bygge- og beskyttelseslinier og fredninger.

Vilkår

- I forbindelse med byggeri af den nye stald, må der ikke ske negativ påvirkning af vandhullet syd for den nye stald.

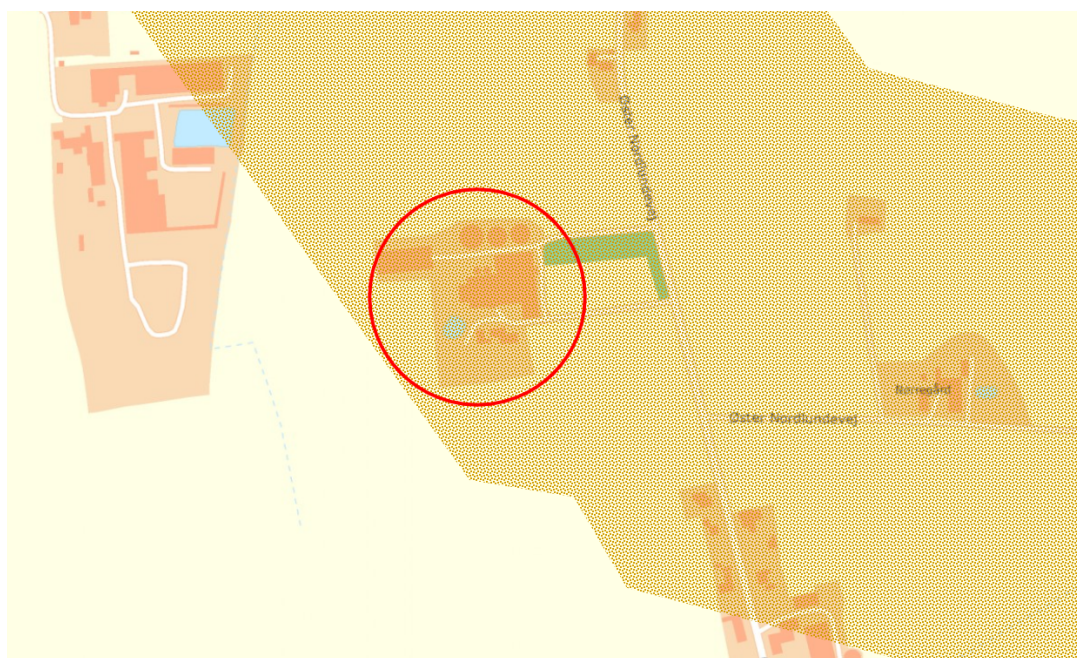
3.2 PLANMÆSSIGE FORHOLD OG BEPLANTNING

Det skal vurderes, om etablering af den nye stald samt fortsat brug af eksisterende stalde kan være i strid med de planmæssige forhold, som er beskrevet nærmere i Lolland Kommunes kommuneplan.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Staldanlæg og anlæg til husdyrgødning er placeret udenfor følgende udpegninger i Lolland Kommunes kommuneplan:

- Friluftsområde
- Geologisk interesse områder
- Kulturarvsarealer
- Større uforstyrrede landskaber
- Særlige lokale naturområder
- Jordbrugsområde medsærlige natur- og landskabsinteresse

Kort 3.2.1 Øster Nordlundevej 17 og økologisk forbindelse

Staldanlæg og anlæg til husdyrgødning er placeret indenfor følgende udpegninger i Lolland Kommunes kommuneplan:

- Økologisk forbindelse – se kort 3.2.1.
- Skovrejsning ønsket.

Angående om skovrejsning er ønsket eller ikke ønsket er uden betydning for husdyrgodkendelser eller -tilladelser.

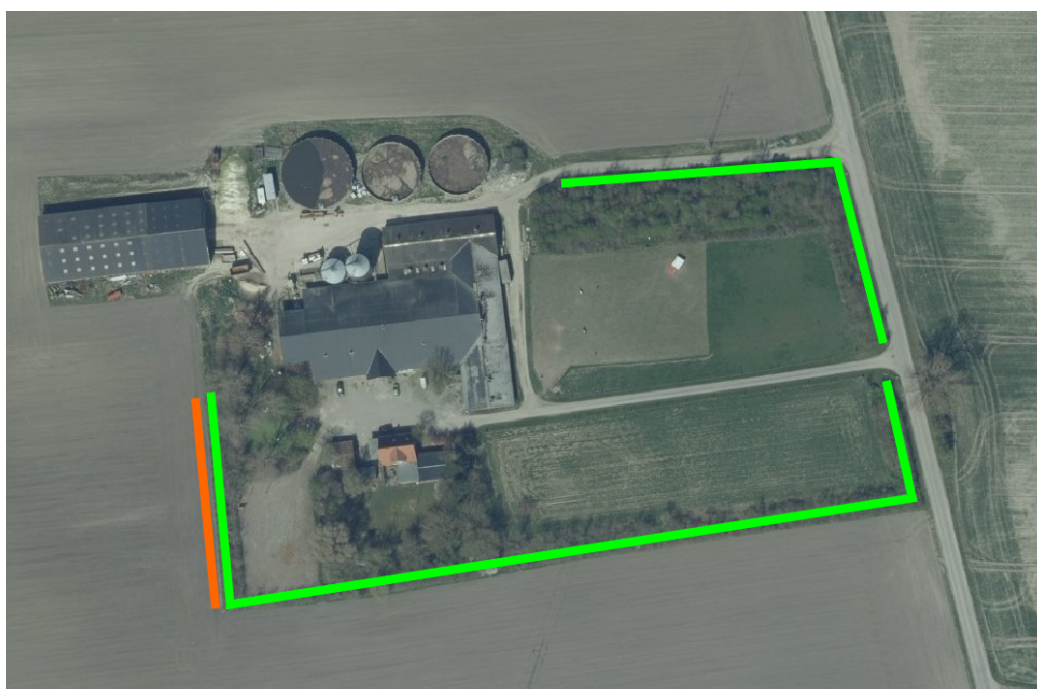
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Ejendommen er beliggende inden for de økologiske forbindelser. Indenfor de økologiske forbindelser skal større byggerier og anlæg undgås eller placeres, så dyr og planter spredningsmulighederne ikke forringes.

Den nye so- og hestestald placeres således, at der skal ryddes et eksisterende levende hegn/bevoksning, og derved forringes dyr og planter spredningsmuligheder. Der stilles derfor vilkår om, at det levende hegn syd for stalden suppleres, så det bliver bredere, således at spredningsmulighederne ikke forringes i området som helhed.

Det nye levende hegn skal etableres som et 3-rækkers beplantningsbælte, med 1,5 meter mellem hver række og 1,25 meter mellem hver plante indtil beplantningsbæltet slutter tæt. Beplantningsbæltet skal bestå af en blanding af hjemmehørende lokalitetstilpassede træer og buske (jf. www.plantevalg.dk). Følgende egnskarakteristiske buske, alm. syren, kræge, mirabel og rød kornel, kan iblandes men de må maksimalt udgøre 30 % af planterne.

Desuden stilles der vilkår om, at hovedparten af den eksisterende beplantning skal bevares.

*Luftfoto 3.2.2
Øster Nordlundvej 17 – eksisterende beplantning, som skal bevares (grøn) og ny beplantning (orange).*

Vilkår

- Hovedparten af eksisterende beplantning skal bevares som levende hegn og som naturlig spredningskorridor – jf. luftfoto 3.2.2.
- Som supplement til eksisterende beplantning skal der etableres nyt levende hegn. Det levende hegn skal etableres som et 3-rækkers beplantningsbælte, med 1,5 meter mellem hver række og 1,25 meter mellem hver plante indtil beplantningsbæltet slutter tæt. Beplantningsbæltet skal bestå af en blanding af hjemmehørende lokalitetstilpassede træer og buske (jf. www.plantevalg.dk). Følgende egnskarakteristiske buske, alm. syren, kræge, mirabel og rød kornel, kan iblandes, men de må maksimalt udgøre 30 % af planterne– jf. luftfoto 3.2.2. Hegnet skal være etableret senest 3 måneder efter der er sat dyr i den nye stald.
- Eksisterende – og nyt levende hegn skal vedligeholdes, således at udseende og funktion bevares.

4. AMMONIAK OG NATUR

I dette kapitel beskrives ammoniak fra anlægget og dets betydning for natur – herunder særligt ammoniakfølsom natur og internationale naturbeskyttelsesområder, samt beregning i forhold til renere teknologi.

4.1 AMMONIAK FRA ANLÆGGET

I den elektronisk ansøgning er det beregnet,

at den samlede ammoniakemission fra anlægget – stalde og gyllebeholdere – i ansøgt drift er 3.280 kg ammoniak pr. år. Det er 1.461 kg mere end i nudrift og driften på ejendommen for 8 år siden (8 års-drift). Ammoniakemission i nu-drift og 8 års drift er på 1.819 kg ammoniak pr. år.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til beregningen, og der stilles ingen vilkår.

Der henvises til afsnit 2.5.

4.2 AMMONIAKFØLSOMME LOKALITETER

Her skal Lolland Kommune vurdere, om ammoniak fra anlægget påvirker ammoniakfølsomme lokaliteter – kategori 1, - 2 og kategori 3 natur samt evt. anden natur. Kategorierne, grænseværdierne samt beregning af ammoniak fra anlægget på de enkelte kategorier beskrives nærmere i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁶ § 2 stk. 1 samt §§ 25-29.

- Kategori 1 natur er særlig ammoniak følsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 og beliggende i internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000)-husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 1.
- Kategori 2 natur er særlig ammoniak følsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 og beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 2.
- Kategori 3 natur er andre ammoniakfølsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 - udtaget søer og enge - samt ammoniakfølsomme skove - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 3.

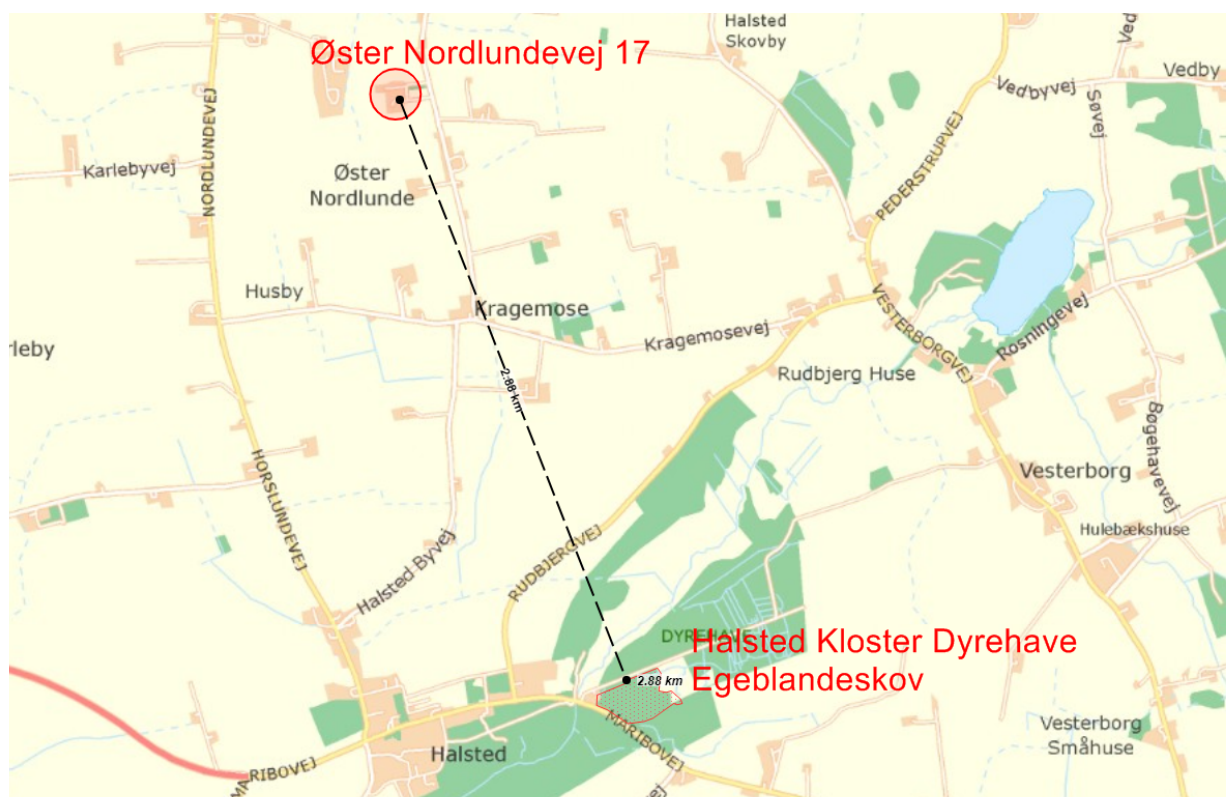
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Nærmeste kategori 1 ligger i Natura 2000 område Halsted Kloster Dyrehave (Natura 2000 område 178, habitatområde H157). Der er tale om egeblandeskov, som ligger 2,9 km fra anlæg på Øster Nordlundevej 17.

---

⁶ Bekendtgørelse nr. 1380 af 30. november 2017 om godkendelse og tilladelse til husdyrbrug

I den elektroniske ansøgning kan det beregnes, at totaldepositionen fra ejendommen på skoven er 0,0 kg ammoniak pr. ha pr. år.

Kort 4.2.1 Øster Nordlundvej 17 og nærmeste kategori 1 natur

Der er ingen kategori 2 natur indenfor 10 km fra ejendommen. Totaldeposition på areal mere end 10 km fra ejendommen vil være 0,0 kg N/ha/år uanset retningen.

Nærmeste kategori 3 natur vurderes at være en gammel skov knap 900 m syd-øst for ejendommen (ved ejendommen Øster Nordlundvej 8). De 4 øvrige nærmeste kategori 3 lokaliteter er et overdrev og 3 moser, der alle ligger 2,0 – til 2,6 km mellem øst og syd for ejendommen – se kort 4.2.3.

Total- og merdeposition af ammoniak fra ejendommen i ansøgt drift på de 5 lokaliteter fremgår af nedenstående tabel 4.2.2. Det vurderes, at der ikke er andre relevante lokaliteter, hvor depositionen er højere.

Lokalitet Type	Afstand km	Total deposition Kg N-H ₃ N/ha/år	Mere deposition Kg N-H ₃ N/ha/år
Overdrev	2,0	0,1	0,0
Mose	2,6	0,0	0,0
Mose	2,3	0,0	0,0
Skov	0,9	0,1	0,1
Mose	2,4	0,0	0,0

Tabel 4.2.2 Ammoniakdeposition fra Øster Nordlundvej 17 på de 5 nærmeste kategori 3 natur

Kort 4.2.3
Øster Nordlundevej 17 og nærmeste kategori 3 natur

Der stilles ingen vilkår i forhold til kategori 1, - 2 og kategori 3 natur.

4.3 AMMONIAK OG SÆRLIGT BESKYTTEDE DYRE- OG PLANTEARTER

Her skal Lolland Kommune vurdere, om der er arter omfattet af Habitatdirektivet, som er de samme arter, som er omfattet af Habitatbekendtgørelsen bilag IV (bilag IV arter eller særligt beskyttede dyre- og plantearter), der påvirkes væsentligt af en ansøgte drift.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er bilag IV planter, der kan påvirkes væsentligt af den ansøgte drift af stalden

Af bilag IV dyr, er det Lolland Kommunes vurdering, at det alene er padder tilknyttet vandhullerne nær ejendommen, som kan påvirkes, da de kan blive påvirket af ammoniak fra det ansøgte anlæg. Påvirkning kan ske ved, at vandhullerne hurtigere gror til og dermed bliver uegnede som yngle- og levested for de særligt beskyttede padder.

Kort 4.3.1 Øster Nordlundevej 17 og de 5 nærmeste vandhuller

Total- og merdeposition fremgår af nedenstående tabel 4.3.2. Merdeposition i forhold til nudrift og driften for 8 år siden er den samme.

Vandhul	1	2	3	4	5
Totaldeposition kg NH ₃ N/ha/år	11,4	1,0	0,7	0,2	0,2
Totaldeposition kg NH ₃ N/ha/år	5,7	0,5	0,3	0,1	0,1

Tabel 4.3.2 Totaldeposition og merdeposition af ammoniak fra ejendommen på de 5 nærmeste vandhuller

Det er Lolland Kommunes vurdering, at den ansøgte drift ikke giver anledning til en tilstandsændring af leve- og ynglesteder for særlig beskyttede dyre- og plantearter, da merdepositionen af ammoniak på de nærmeste vandhuller er mindre end 1 kg ammoniak pr. år pr. ha., når der ses bort fra vandhul 1.

Det vurderes, at der ikke sker en tilstandsændring af vandhul 1, da der i forvejen er en meget stor deposition af ammoniak på vandhullet, hvilket betyder, at det allerede er kraftigt eutroficeret.

Der stilles ingen vilkår.

4.4 AMMONIAK OG INTERNATIONALE NATURBESKYTTELSESOMRÅDER

Her skal Lolland Kommune vurdere ammoniak fra anlæggets påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder - kaldet Natura 2000.

Nærmeste Natura 2000 er Natura 2000 område Halsted Kloster Dyrehave (Natura 2000 område 178, habitatområde H157). Der er tale om naturtypen Egeblandeskov og Bøg på muld, som ligger 2,9 km fra anlæg på Øster Nordlundevej 17 – se kort 4.2.1.

I den elektroniske ansøgning beregnes det, at totaldeposition af ammoniak fra staldanlægget på Natura 2000 området er 0,1 kg ammoniak/ha/år.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er beregnet, at det nærmeste Natura 2000 område Halskov Kloster Dyrehave påvirkes totalt med 0,1 kg ammoniak/ha/år, hvilket vurderes at være uden betydning i forhold til udpegningsgrundlaget, som er den særligt beskyttede og sjældne bille Erimet, og naturtypen Egeblandeskov og Bøg på muld.

Det er samtidig Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er andre Natura 2000 områder, der vil blive påvirket af en målbar ammoniak deponering fra den ansøgte drift

Det er derfor Lolland Kommunes samlede vurdering, at internationale naturbeskyttelsesområder ikke påvirkes af den ansøgte drift på ejendommen.

Der stilles derfor ingen vilkår.

5. JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND

I dette kapitel beskrives anlægget i forhold til jord, grundvand og overfladevand.

5.1 JORD OG GRUNDVAND

Her skal Lolland Kommune vurdere, om den ansøgte drift giver anledning til risiko for forurening af jord eller grundvand.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Stald og gyllebeholdere er etableret og etableres efter gældende forskrifter, som bl.a. fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen og byggelovgivningen.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at overholdelse af bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen sikre, at staldanlæg og gyllebeholdere ikke giver anledning til forurening af jord og grundvand.

Der stilles derfor ingen vilkår.

5.2 OVERFLADEVAND

Ansøgers oplysninger

Type	Før (m ³)	Efter (m ³)	Ledes til
Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde	540	540	Gyllebeholder

Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde tilledes gyllebeholderen og er medregnet i norm for gyllemængde.

Husspildevand og spildevand fra stuehus og staldtoilet/bad i stald føres til offentlig kloak via tryksat anlæg.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Her skal Lolland Kommune vurderer, om den ansøgte drift giver anledning til væsentlig påvirkning af overfladevand.

Ejendommen ligger i kloakopland 308_4 Øster Nordlunde.

Området er i følge kommunens Spildevandsplan 2017-2027 planlagt spildevandskloakeret - dvs. at spildevandet skal afledes til offentlig spildevandsledning, mens regnvandet skal afledes lokalt, dvs. på egen grund, ved brug af LAR-løsninger (Lokal Afledning og/eller Anvendelse af Regnvand). LAR-løsninger omhandler også muligheden for nedsivning.

Ønskes regnvandet afledt til vandløb, kan der til vandløbet afledes 1 liter pr. sekund pr. hektar (1 l/s/ha) opland for den aktuelle udledning i vandløbet. Ønskes der afledt mere end 1 l/s/ha, skal der indsendes ansøgning herom til Teknik- og Miljømyndigheden.

Der sker ingen ændring af afledning af overfladevand ved etablering af den nye stald og ved fortsat brug af de eksisterende stalde. Tagvand fra den nye stald ledes sammen med de øvrige staldes tagvand til dræn.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at overholdelse af bestemmelserne i lovgivning om afledning af overfladevand sikre, at staldanlægget ikke giver anledning til negativ indflydelse på overfladevand – herunder afledning af tagvand til dræn og vandløb.

Såfremt der ændres på dimensioneringen af rør og dræn i forbindelse afledning af overflade- og tagvand fra ejendommen, skal Lolland Kommune kontaktes med henblik på, om ændringen kræver en særskilt udledningstilladelse.

Der stilles ingen vilkår.

6. FORURENING FRA ANLÆGGET

I dette kapitel beskrives anlæggets direkte påvirkning af omgivelserne – undtagen ammoniak samt påvirkning af jord, grundvand og overfladevand, som behandles særskilt.

6.1 LUGT

Ansøgers oplysninger

Lugtgenerne fra den ansøgte produktion beregnes til 136 m for nabo, 242 m til samlet bebyggelse og 431 m til byzone. Der er konkret 212 m til nabo på Øster Nordlundevej 19, der er 255 m til samlet bebyggelse ved Øster Nordlundevej 15 og ca. 2.700 m til byzone i Halsted.

Den ansøgte ændring overholder således samtlige lugtgenekriterier.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

I den elektroniske ansøgning er der lavet en lugtberegning. Der er beregnet en lugtgenegrænse i forhold til for enkelt beliggende beboelser uden landbrugspligt, og som ikke ejes af ansøger (maksimalt 15 OUE⁷), samlet bebyggelse og områder i landzone, hvor der ved lokalplan er fastlagt områder med beboelse eller samlet bebyggelse til nærmeste bolig (maksimalt 7 OUE) samt til byzone (maksimalt 5 OUE).

Område	Andre ejendom. med > 75 DE	Model	Ukorrigeret Geneafstand ansøgt - meter	Korrigeret geneafstand ansøgt - meter	Vægtet gennemsnits Afstand - meter	Genekriterie overholdt
Enkelt bolig Øster Nordlundevej 19	0	FMK	136,4	136,4	212,1	Ja
Samlet bebyggelse Øster Nordlundevej 15	0	FMK	242,4	242,4	254,8	Ja
Eksisterende eller fremtidig byzone Halsted	0	FMK	431,2	431,2	2.699,8	Ja

Tabel 6.1.1 Lugtberegning fra den elektroniske ansøgning

Tabellen skal læses således, at der f.eks. skal være mindst 136 m mellem stalde (beregnet lugtcenter) til Øster Nordlundevej 19, som er nærmeste enkelt beliggende nabobeboelse. Der er reelt 212 m. Kravet er derfor overholdt.

⁷ OUE = odour units (lugtenheder)

Er den korrigerede geneafstand (beregnet) mindre end den vægtede gennemsnitsafstand (den faktiske afstand fra et beregnet lugtcentrum), er kravet overholdt.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at lugtgenekriteriet samlet dermed er overholdt.

Der stilles ingen vilkår.

6.2 SKADEDYR

Ansøgers oplysninger

Fluer bekæmpes efter gældende regler, og der er ikke et generelt flueproblem på ejendommen i dag, hvilket det heller ikke forventes at komme i fremtiden.

Foder opbevares i siloer, hvor det ikke er muligt for skadedyr at komme ind. Korn udendørs og tilskudsfoder indendørs. Foderladen rengøres jævnligt.

Regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr.

Der sørges for at der ikke er uhygiejniske forhold ved de døde dyr, som opbevares overdækket.

Fluer bekæmpes ved rovfluer fra firmaet Rovfluen. Bekæmpelse af rotter foregår via fast aftale med bekæmpelsesfirma (pt. Anticimex).

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at holdet af svin kan give anledning til fluegener og risiko for tilhold af rotter.

Det vurderes, at det under normale omstændigheder er tilstrækkelig med den kommunale rottebekæmpelse til bekæmpelse af rotter.

Der stilles vilkår om, at der skal ske en effektiv bekæmpelse af fluer på ejendommen samt at evt. andre skadedyr skal bekæmpes efter retningslinier fra Institut for Agroøkologi – Aarhus Universitet.

I afsnittet om affald stilles der vilkår om opbevaringen af kadaver, hvilke også er med til at sikre mindre risiko for fluer.

Vilkår

- Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet.
- Øvrig bekæmpelse af skadedyr på ejendommen skal ske efter retningslinier fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet.

6.3 AFFALD

Ansøgers oplysninger

Døde dyr opbevares overdækket med kadaverkappe på fast areal med spalter og afhentes 1-2 gange ugentligt eller efter behov. Døde dyr afhentes af DAKA og normalvis indenfor 24 timer efter anmeldelse, hvis ikke det er op til weekend eller helligdag. Afhentnings-tidspunktet vil normalvis være inden for en normal arbejdsdag. Placering af døde dyr fremgår af situationsplan (bilag 2 i denne tilladelse).

For øvrigt affald gælder, at det sorteres og køres på genbrugsplads.

Fast affald

Type	Nu drift (kg)	Ansøgt (kg)	Opbevaring	Bortskaffelse
Papir, pap, EAK kode 15 01 01, Plastik EAK kode 02 01 04	250	250	I gårdsplads	Afhentes efter behov af Marius Pedersen
Tomme spraydåser EAK kode 16 05 04	50	60	I container	Afhentes af Marius Pedersen
Jern	100	100		Jernhandler

Beskrivelse af kemikalier generelt

Type	Nu drift (kg)	Ansøgt (kg)	Opbevaring	Bortskaffelse
Emballage fra sprøjtemidler EAK kode 0020108	0	0	Ingen markdrift	Dagrenovation
Sprøjtemiddelrester EAK kode 20 01 19	0	0		
Spildolie EAK kode 20 01 26	0	0		
Veterinært affald (kanyler, tomme medicin flasker) EAK kode 18 01 03	10	10	Plasticflasker – container Kanyler i lukket boks	Dagrenovation

Veterinær artikler og kemikalier

Medicin opbevares i køleskab i medicinrum.
Desinfektion til stalde opbevares i foderlade.

Olie og kemikalier

Der er 1 fyringsolietank på ejendommen.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune finder det tilstrækkeligt, at gældende lovgivning om opbevaring og bortskaffelse af affald, samt at Lolland Kommunes affaldsregulativer overholdes.

Angående kadaver vil Lolland Kommune fasthold ansøger i, at der ved opbevaring af kadaver anvendes kadaverkappe til større dyr og lukket container til mindre dyr. Der stilles desuden vilkår om rengøring af kadaverplads m.v.

Angående bortskaffelse af kadaver finder Lolland Kommune gældende lovgivning og modtager firmaets retningslinier for tilstrækkelige.

Dokumentation for aflevering af affald fremgår af kapitel 8.

Vilkår

- Store kadaver skal opbevares på fast plads under kadaverkappe, mens mindre kadaver skal opbevares i lukket container.
- Kadaverplads og -kappe samt container til kadaver skal renholdes, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

6.4 STØJ OG STØV

Ansøgers oplysninger

I forbindelse med udvidelsen vil der komme en større husdyrproduktion på ejendommen, dette vil kunne give et lidt højere støv- og støjniveau inden for ejendommens grænser.

Problemer med støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af foder. Foderhåndteringen foregår dog kun indendørs.

Støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra dyr og staldmekanik samt interne og eksterne transportere til og fra ejendommen. Der vil være begrænset støj fra dyr og foderanlæg uden for bygningerne.

Herunder

- Spidsbelastning af støj i forbindelse med flytning af smågrise.
- Almindelig støj fra den daglige pasning af grisene.

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Ventilationsanlæg	I siderne	Hele døgnet	*Efterses og renses
Stalde og dyr	I staldene	Ca. kl. 07.00-17 alle dage	*begrænset støj uden for bygning

Foderanlæg	Foder placeret i siloer samt i foderlade	Ca. kl. 8.30, 12, 14, 18 og 21, men det hele foregår indendørs	*kan ikke høres uden for bygningen
Kørsel med maskiner	Lastbil med gylle fra ejendom til udspretningsarealerne Kornvogne fra arealer til siloer og lign.	I højsæsonerne – hele døgnet	* Der tages hensyn til naboer i forbindelse med gylleudbringning

* Generelt forventes støjen fra anlægget at være mindre end miljøstyrelsens angivelser (55 dag/ 45 aften / 40 nat dbA).

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at Miljøstyrelsens vejledning om støj fra landbrug til enhver tid skal overholdes. Desuden stilles der vilkår om, at evt. støjmåling skal ske efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Der forventes ikke at opstå gener som følge af støv.

Vilkår

- Driften af ejendommen må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
- Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal - undtagen opfølgende målinger - maksimalt ske 1 gang årligt.
- Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumentere, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

6.5 TRANSPORT

Ansøgers oplysninger

Med ændringen vurderes der ikke at være et øget behov for transport til og fra ejendommen. Da der er relativt langt til omboende, forventes ingen støv- eller støjgener i forbindelse med transporterne. Der kan undtagelsesvis forekomme transporter på alle tider af døgnet, men så vidt muligt planlægges transport inden for normal arbejdstid.

Tidsrummet for udkørsel med husdyrgødning planlægges normalt at foregå i hverdage, og vil hovedsageligt foregå om foråret og om efteråret.

Den ønskede ændring af produktionen vurderes ikke at give ekstra transporter. Der er årligt ca. 120 transporter med gylle (gyllevogn 28 t.), døde dyr hentes 1-2 gange/uge, foder 1 gang om ugen, smågrise afhentes 3 gange/mdr., slagtedy 3 gange/mdr.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ovenstående.

Der stilles ingen vilkår.

6.6 ANDRE PÅVIRKNINGER

Ansøgers oplysninger

Der vil ved den normale daglige drift ikke være arbejdsprojektør på ejendommen, der kan genere omkringboende.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er andre forhold på ejendommen efter den ansøgte udvidelse, som kan give anledning til gener ved naboerne.

Der stilles derfor ingen vilkår.

7. RENERE TEKNOLOGI

I dette kapitel findes ansøgers oplysninger og Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering samt evt. vilkår i forhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, pkt. C.

Det er ikke et krav, at ansøger fremsender oplysningerne, da der ikke er tale om et IE- husdyrbrug.

7.1 FORANSTALTNINGER VED OPHØR

Ansøgers oplysninger

Hvis ejendommen i mod al forventning inden for den nærmeste årrække skal nedlukkes, vil gyllebeholderen blive tømt, og foderrester vil blive fjernet. Oprydningen vil foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning. Såfremt besætningen bliver ramt af en sygdom, der af veterinærmyndighederne kræver karantæne eller nødslagtning af dyrene, vil det foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning på området.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ovenstående fra ansøger.

Da der ikke er krav om ovenstående redegørelse om ophør af driften på ejendommen, stiller Lolland Kommune ingen vilkår.

7.2 VALG AF BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Ansøgers oplysninger

Management og BAT

- Ejendommen drives efter princippet "godt landmandskab".
- Bedriftens evt. medarbejdere bliver løbende uddannet gennem kurser, efteruddannelse og deltagelse i erfa-grupper.
- Medarbejderne vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Ikke genbrugbart affald køres i deponi på den lokale genbrugsplads.
- Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med ejendommens regnskab.
- I ejendommens effektivitetskontroller registreres desuden foderforbrug, produktionsresultater og lign.

- Der udarbejdes en beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv.

BAT opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Det er BAT af sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet og at udbringe gødning i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Det er BAT for opbevaring af gylle at gyllebeholderne efterlever kravene i BREF-dokumentet. Dvs. at beholderne er faste tanke, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Sider og bunde er tætte og korrosionsbeskyttede. Tankene tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer. Opbevaring af svinegylle i gylletank, opfattes som BAT. Der er fastsat en lang række lovregulerede forhold der er med til at sikre lav ammoniakfordampning, og sikre lækager. Disse regler indebærer bl.a. 5 årig beholderkontrol.

BAT ammoniak

Husdyrbrugets tab af ammoniak til omgivelserne beregnes som summen af emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om produktionsareal, dyretype, staldtype samt opbevaring af husdyrgødning.

Ammoniakemissionen beregnes i it-systemet, hvor der også udføres en beregning af den maksimale tilladte emission, som er opnåelig ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT beregning).

BAT emissionskrav for ammoniak

Med overskridelsen af BAT med 46 kg, er BAT-kravet ikke overholdt, men overskridelsen vurderes som ubetydelig, da det drejer sig om mindre end 100 kg N/år, svarende til blot 1,6 % af den samlede ammoniakfordampning fra anlægget (jf. svar fra folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg fra 6/2 2017).

Der henvises til oplysninger og vurdering i afsnit 2.5.

Vandteknologi på anlæg (BAT)

Ifølge BREF der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT, når der er anvendes højtryksrensning til vask af stalde, og når drikkenipler er placeret over trug.

- Der foretages højtryksvask af stalde mellem hvert hold af grise.
- Drikkenipler placeres over fodertrug, så spild undgås.
- Stalde sættes i blød inden vask, hvilket nedsætter forbruget af vand.
- Drikkevandsnipler mm efterses og udskiftes når det skønnes nødvendigt.
- Vandforbruget registreres og monitoreres løbende for at forebygge spild og for at sikre at ødelagte vandrør opdages.

Energiteknologi på ejendommen (BAT)

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører fjerkræ og

svineproduktion, anvendes der BAT, når der er etableret (delvis) lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol, og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

- Der sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler og ventilatorer.
- Der sørges for, at unødigt belysning og andet energispild undgås.
- Der vil ved den normale daglige drift ikke være arbejdsprojektør på ejendommen.
-

BAT staldteknologi

Svinestaldene er indrettet med delvist fast gulv og spalter i gødearealet, hvilket er BAT.

Dyrevelfærdskravene til rode- og beskæftigelsesmateriale opfyldes i overensstemmelse med lovkrav med træklodser.

Dyrene fodres efter deres behov. Dette giver en målrettet fodringsstrategi til de enkelte grupper. Når det enkelte dyr bliver fodret efter dets behov, giver det en mindre udskillelse af N og P i gødningen. Dette sammenholdt med god management og en god hygiejne i staldene, vil det kunne begrænse lugt og ammoniak.

Drikkenipler tjekkes ofte og udskiftes, hvis de drypper.

Renholdelse og vedligeholdelse af ventilation og foderanlæg vil holde energiniveauet på et acceptabelt niveau.

BAT foder

Der er meget fokus på fodring, idet fodringen er essentiel for dyrenes produktivitet og tilvækst.

I forbindelse med effektivitetskontrol og optimering af produktionen bliver ejendommens foderforbrug nøje gennemgået, således at fodereffektiviteten optimeres, samtidig med at der tages hensyn til prisudvikling på foder. Som udgangspunkt vil der blive anvendt foder med optimeret indhold af råprotein og fosfor.

- Foderplaner udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent, og det sikres, at der anvendes den for ejendommen bedste viden inden for svinefodring.
- Mindst 1 gang årligt gennemgås foderplaner for optimeringer, fejl, mm. Herefter justeres foderplanerne løbende.
- Foderet har et fosfor- og råproteinindhold inden for de vejledende niveauer.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ovenstående fra ansøger.

Da der ikke er krav om ovenstående redegørelse om BAT generelt, stiller Lolland Kommune ingen vilkår.

8. EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

I dette kapitel er krav om egenkontrol fra de foregående kapitler samlet.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

For overblikkets skyld har Lolland Kommune valgt at samle vilkår om egenkontrol i dette afsnit i stedet for under de enkelte afsnit, hvor egenkontrol er relevant- i de afsnit henvises i stedet for til dette afsnit.

En del egenkontroller, som har betydning for miljø og tilsyn med denne miljøtilladelse er fortsat reguleret i gældende lovgivning og indgår derfor ikke i denne tilladelse.

Det anbefales dog, at f.eks. dokumentation for beholderkontroller samt logbøger over gyllebeholdernes flydelag kan findes og ses sammen med nedenstående egenkontroller og dokumentation.

Vilkår

- Denne tilladelse skal være tilgængelig på ejendommen som et trykt eksemplar eller elektronisk.
- Til dokumentation for rengøring og vedligeholdelse samt service af ventilationsanlægget skal der føres logbog jf. afsnit 2.3.
- Til dokumentation for aflevering af affald, skal der foreligge kvitteringer for aflevering af affald, miljøfarligt affald og kadaver jf. afsnit 6.3.

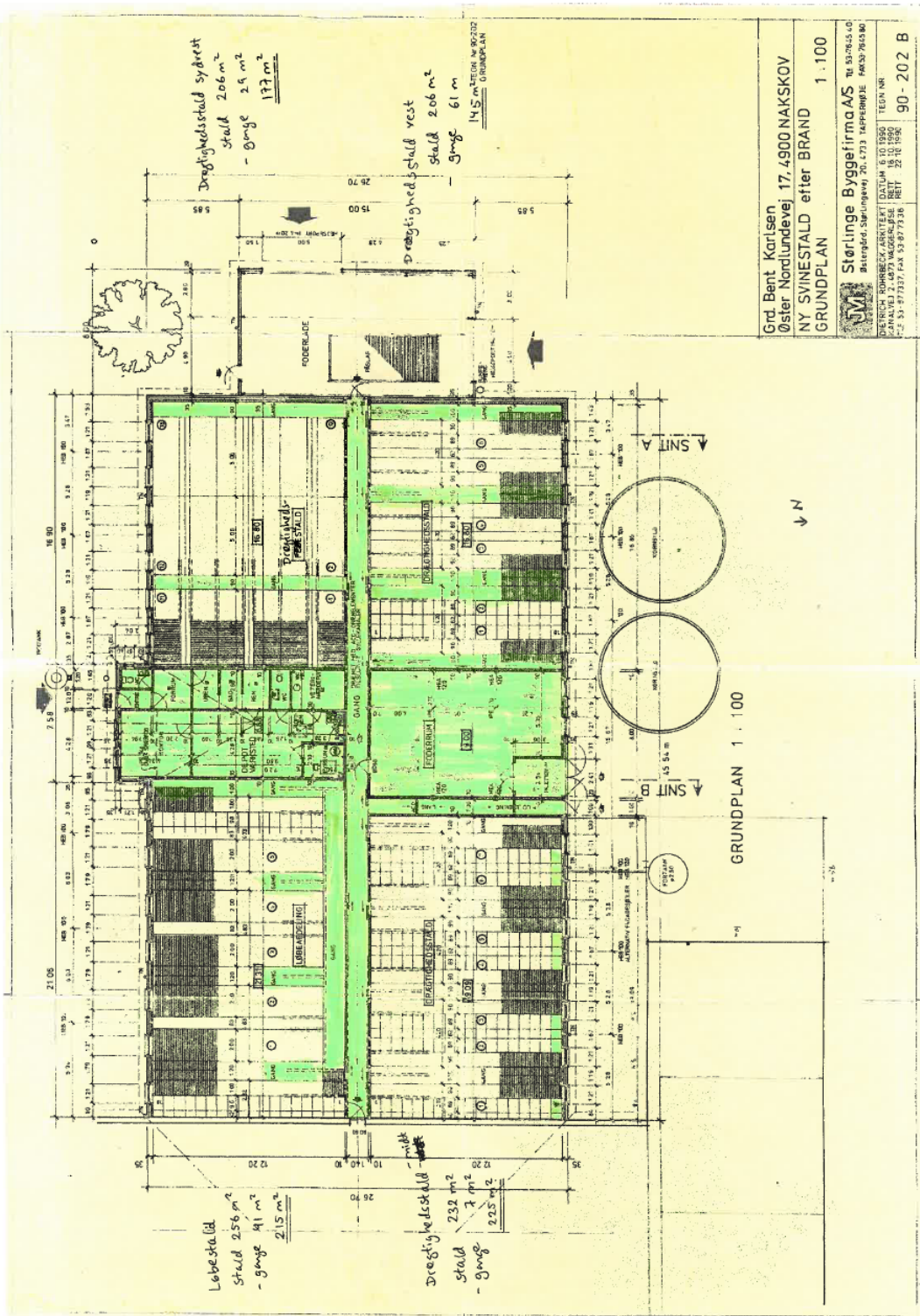
9. BILAG

Bilag 1: Produktionsareal fra ansøger

Bilag 2: Situationsplan fra ansøger

Bilag 3: Beredskabsplan fra ansøger

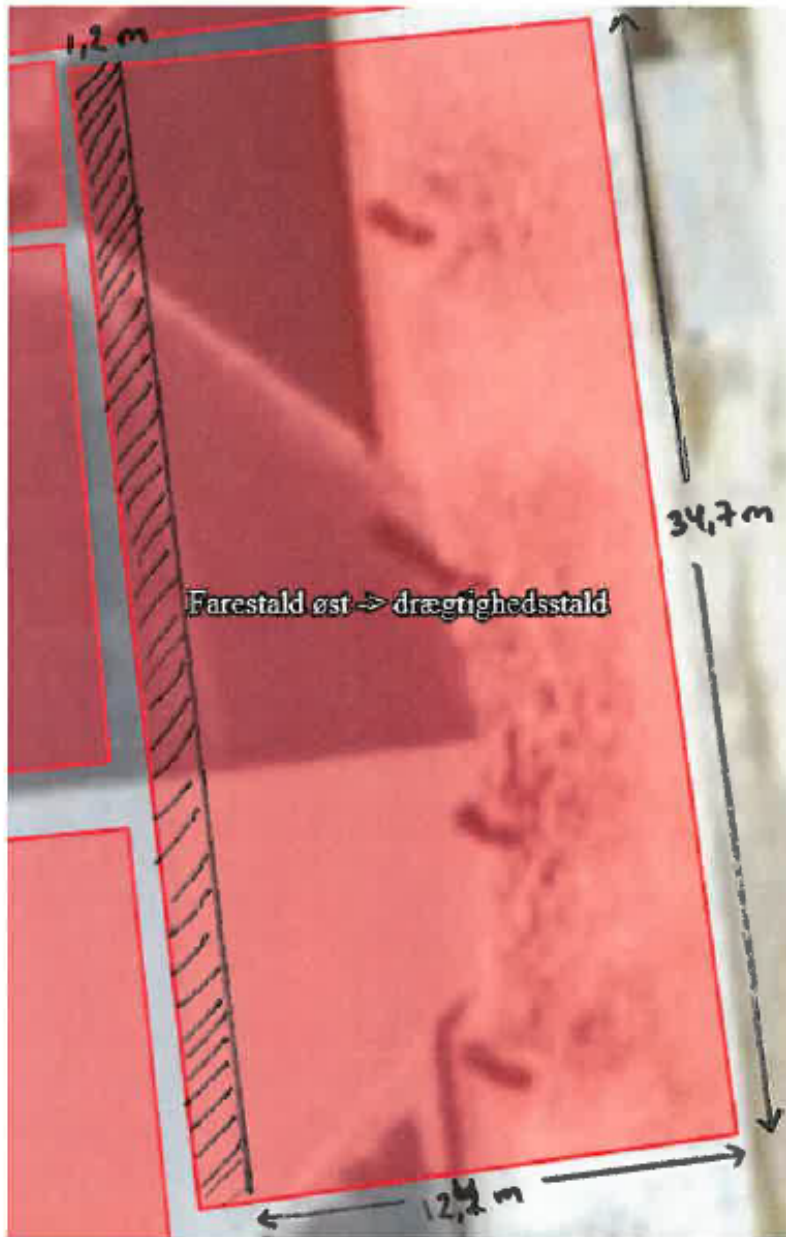
BILAG 1 PRODUKTIONSAREAL

Grd. Bent Karlisen 17.4900 NAKSKOV
 Øster Nordlundvej
 NY SVINESTALD efter BRAND
 GRUNDPLAN 1:100
 Størtinge Byggefirma A/S
 Børglumvej 20, 2713 TÅRSBØRDE
 TLF. 53 98 45 40
 FAX 53 98 45 80
 TEKN. NR. 90-202 B

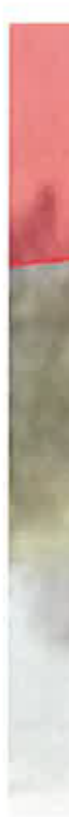
300 Naskov

Produktionsareal eksisterende stalde: Løbestald, drægtighedsstald midt, drægtighedsstald sydvest samt farestald -> poltestald,

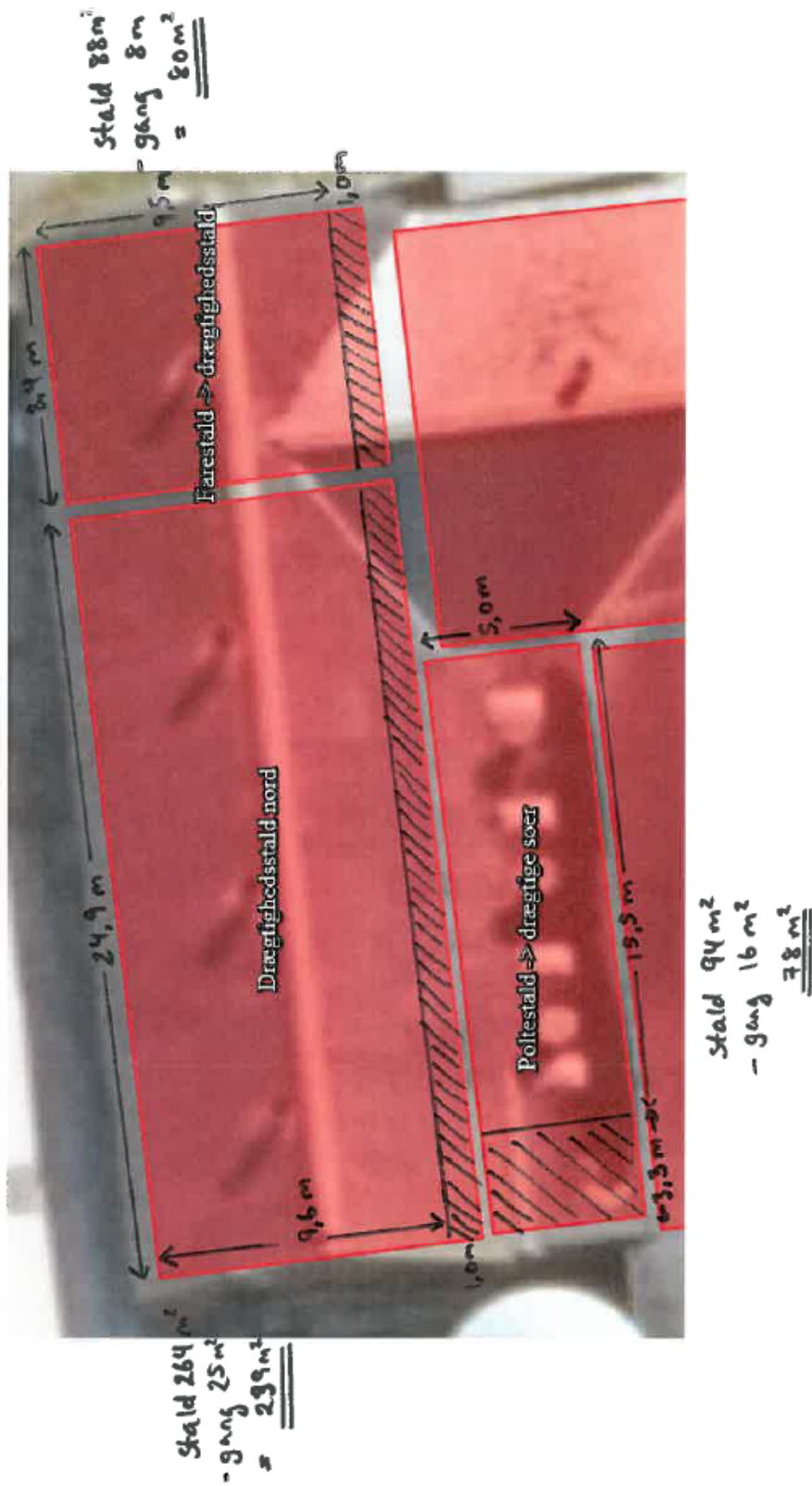
Stald	472 m ²
- gang	41 m ²
=	<u>431 m²</u>

Produktionsareal eksisterende stald: Farestald øst -> drægtighedsstald

Produktionsareal eksisterende stald: Farestald -> poltestald

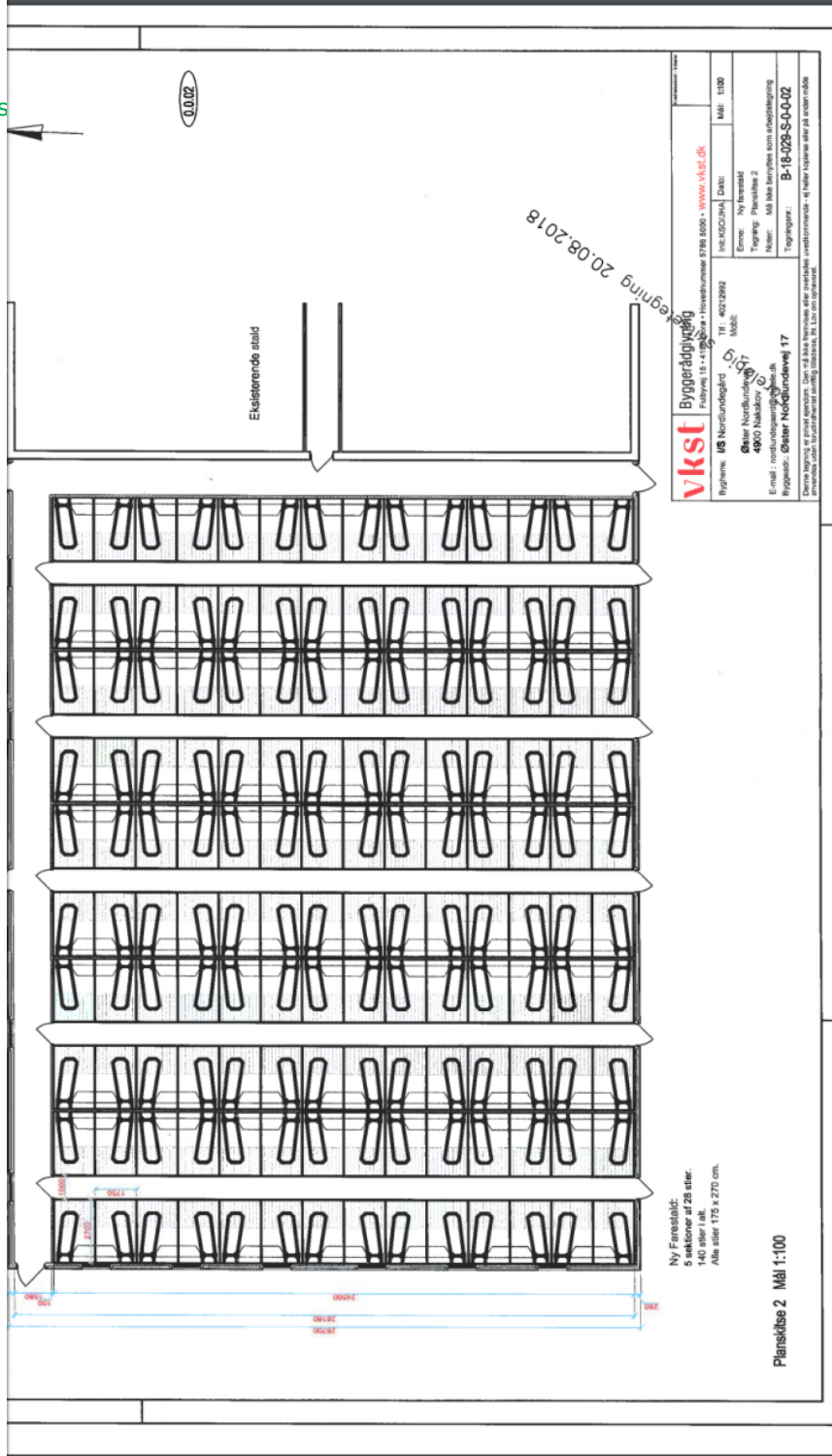

Produktionsareal eksisterende stald: Drægtighedsstald nord, farestald -> drægtighedsstald og poltestald -> drægtige søer

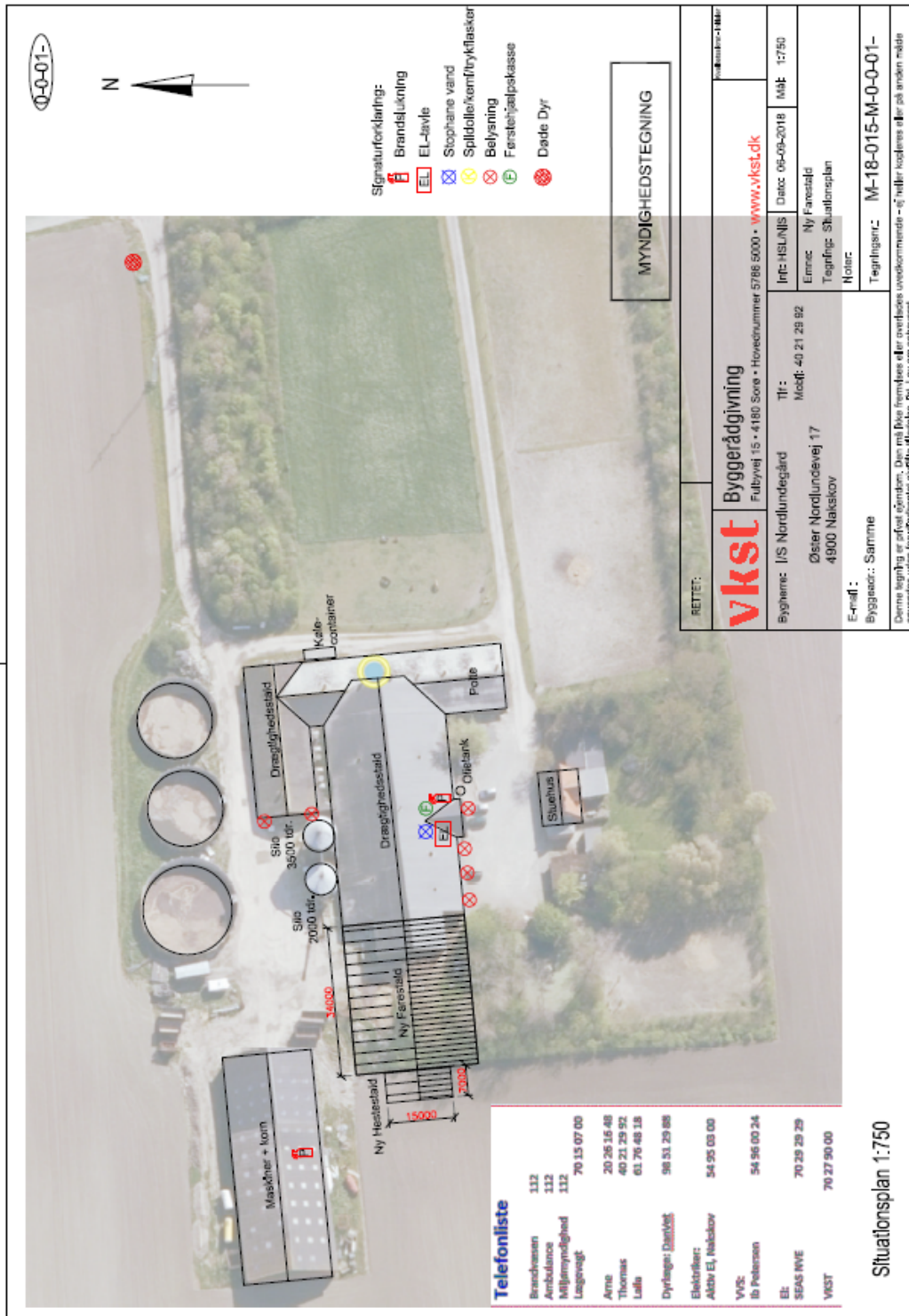
Miljøtilladels

vej 17, 4900 Nakskov

Produktionsareal ny stald: Ny forestald

BILAG 2 SITUATIONSPLAN

BILAG 3 BEREDSKABSPLAN

Beredskabsplan, Øster Nordlundvej 17, 4900 Nakskov

Opdateret september 2018

Personskade

Ring 112 ved alvorlig skade og oplys

- Navn, adresse og det tlf.nr., du ringer fra
- Hvad er der sket og hvordan er personens tilstand?
- Adgangsveje.

Yd førstehjælp, hvis det er muligt. Kontakt lægevagten ved lettere skade.

Ring Laila 6176 4818/Arne 20261648

Transport af bekæmpelsesmidler

Kemikalier opbevares i lukket rum.

Under transport er bekæmpelsesmidlerne beskyttet mod stød m.v. i en lukket kasse.

Der kan medbringes en pakke søvsmuld/kattegrus, plastpose og skovl til evt. opsugning af spild.

Medbring altid mobil tlf. til opkald ved uheld.

Der er førstehjælpsudstyr og øjenskylllemiddel til rådighed, hvor der arbejdes med midlerne.

Brand – Instruks

Ring 112 og oplys

- Navn, adresse og det tlf., du ringer fra
- Hvad der er sket, og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange?
- Er dyrene kommet ud? – art og antal, der er fanget.

Ring Laila 6176 48 18/Arne 2026 1648

Start rednings- og slukningsarbejde, hvis det er forsvarligt:

- Evakuer dyr.
- fjern trykflasker, olie, kemikalier og gødning.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden, så luk døre og vinduer.

Tag imod brandvæsenet og vis dem kortene.

Oplys om:

- Adgangsveje.
- Hvor det brænder og omfang
- Tilskadekomne og dyr, der ikke er i sikkerhed.

vkst

Kemikalie og oliespild

Ring 112 ved større overløb af kemikalier og olie og oplys

- Navn, adresse og det tlf.nr., du ringer fra.
- Hvad der er sket, og hvor meget der er løbet ud.
- Er der risiko for forurening af vandløb eller vandboring?

Ved mindre spild ring kun til miljømyndighederne.

Ring Laila 6176 48 18 /Arne 20 26 16 48

Forsøg opdæmning for at undgå at kemikalier/olie løber til vandløb/ afløb. Opdæmningen kan ske med jord/halm. Er kemikalier/olie løbet til dræn, så laves opdæmning af vandløbet med jord eller halm.

Modtag miljømyndighed evt. brandvæsen og orienter om sted, omfang m.v.

Stophaner og hovedafbrydere

Elektricitet:

Hovedafbryder er placeret mellem løbestald og drægtighedsstald sydvest – se kortet.

Vand:

Hovedhanen er placeret mellem løbestald og drægtighedsstald sydvest – se kortet.

Ring Laila 6176 48 18 /Arne 20 26 16 48

Gylle – overløb

Ring 112 ved større overløb af gylle eller ved brand på gylletank og oplys

- Navn, adr. og det tlf.nr., du ringer fra
- Hvad der er sket og hvor meget, der er løbet ud
- Er der risiko for forurening af vandløb eller vandboring?

Ved mindre spild ring kun til miljømyndighederne.

Ring Laila 6176 48 18/Arne 20 26 16 48

Forsøg opdæmning for at undgå at gyllen løber ned i vandløb eller afløb. Opdæmningen kan ske med jord eller halm.

Er gyllen løbet til dræn, så laves opdæmning af vandløbet med jord eller halm.

Modtag miljømyndighed evt. brandvæsen og orienter om sted, omfang m.v.

Strømsvigt

Vurdér om nogle dyr vil lide pga. varme

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lign.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til el leverandøren og hør om varigheden af udfaldet

vkst

Fulbyvej 15 | 4180 Sorø

Agrovej 1 | 4800 Nykøbing F

www.vkst.dk